

**شورای عالی تجارت احیا شود؛**

## هزار توی ناهماهنگی در اقتصاد ایران

بسیاری از فعالان اقتصادی اذعان دارند که تعدد بخشنامه‌ها، تناقض آنها و عدم هماهنگی دستگاه‌های اجرایی با یکدیگر به یکی از موانع مهم پیش روی تجارت رسمی کشور تبدیل شده است.

حداقل بر سرانند. همچنین اطلاع‌رسانی به‌هنگام، زمان‌بندی مناسب و مؤثر و انضباط منطقی در اجرا می‌توانست یک رویه معین و مشخص را حاکم کند. از سویی دیگر به‌تعداد فعالان بخش خصوصی، انعقاد صدور بخشنامه‌ها و تناقض دستورالعمل‌ها مشکل پرووکراسی ادارى در کشور را پیچیده‌تر کرده است، به طوری که طی سال‌های اخیر، فعالان اقتصادی با هر بار حضور در یک سازمان دولتی با بخشنامه جدیدی مواجه می‌شوند که در بسیاری موارد با مقررات قبلی در تناقض است و عملدان اتفاق‌روند فعالیت اقتصادی را متوقف کرده‌ است.

اگرچه گمرک کشور ابلغان‌کننده این بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های صادره نیز مشاهده می‌شود؛ علاوه بر این در برخی دیگر از موارد، عدم ثبات و پایداری بخشنامه‌های صادر شده باعث ایجاد مشکلات متعدد و عدم قطعیت و بی‌اعتمادی فعالان اقتصادی شده است.
آنطور که کمیسیون توسعه صادرات غیرنفتی اتاق ایران گزارش داده مشارکت فعال بخش خصوصی در جلسات کارشناسی و شورتی می‌توانست از تعدد این بخشنامه‌ها بکاهد و تبعات زیان‌بار صدور بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌ها را به

**گروه اقتصادی** – با گذشت

بیش از ۴۸ ماه از پروژه مسکن ملی که قرار بود ۲ ساله به اتمام برسد، اما همچنان نه خبری از تکمیل پروژه است و نه بانک‌هایسرای پرداخت تسهیلات به مردم کشور به فرمان دولت هستند. از سوی دیگر بر ارسال پیامک دریافت مبلغ اضافه‌ای متقاضیان از سوی وزارت راه و شهرسازی باعث شده تا بسیاری از متقاضیان نسبت به این طرح اصراف دهند.
نهیض ملی مسکن از طرف اعلام بود که در دولت سیزدهم با هدف ساخت سالانه یک میلیون مسکن آغاز به کار کرد و قرار بود دو ساله به پایان برسد، اما بعد از گذشت بیش از ۴۸ ماه نه تنها واحدی تحویل متقاضیان داده نشده بلکه وزارت راه و شهرسازی نیز به تازگی بازرسان پیامکی به متقاضیان ضرب الاجلی برای دریافت مبلغ اضافه تعیین کرده‌است و نتوانی پرداخت مردم آنها را درچالش جدیدی انداخته است. این درحالی است که بانک‌ها هم‌باوجود دستوربانک مرکزی نسبت به ارائه تسهیلات به مردم سرزبان زند و حاضر به پرداخت وام به مردم نیستند.
رصد بازار مسکن خصوصا سابت‌های فروش اینترنتی نشان می‌دهد که از زمان ارسال پیامک وزارت راه و شهرسازی به متقاضیان مسکن ملی، بسیاری از مردم اقدام به فروش حواله یا تهاتر حواله‌های خود کرده یا به دلیل ناتوانی در پرداخت باقیمانده اقساط یا طولانی شدن تحویل واحدها سعی دارند حواله‌های واحدهای خود را به فروش برسانند.

**قرار بودساخت واحدهای**

### اقتصادی



متوجه‌معایب تعدد دستگاه‌های تصمیم گیر در حوزه تجارت می‌شویم که بداینتم در حال حاضر بسیاری از مشکلات تجار مشکلات مرتبط با صنعت و معدن و وزارت صمت نیست، بنابراین برای حل مشکلات باید شورای عالی تجارت با اختیارات قانونی ایجاد شود تا بتواند تمام مشکلات تجار را که فراتر از اختیارات وزارت صمت است، بپذیری کند.

**شورای عالی**

**تجارت نقطه پایانی‌بر**

**موازی‌کاری دستگاه‌هاست**

محمدصادق قنادهزاده معاون ارتقای کسب‌و کارهای بین‌المللی سازمان توسعه تجارت ایران در این ارتباط می‌گوید: از چالش‌های اساسی شوروا نیازمند صرفه‌جویی در بخش تجارت با ناهماهنگی‌ها، قوانین خلق الساعه و موازی‌کاری‌های بین دستگاهی

حواله فروشی، ثمره شکست نهیض ملی مسکن؛

## از دبه کردن دولت تا انصراف مردم!

**نهیض ملیسای با متری ۴ میلیون تومان انجام شود**

بیته الله ستاریان، کارشناس مسکن درخصوص مشکلات نهیض ملی مسکن گفت: دخالت مستقیم دولت در طرح‌های مسکنی عواقبی جز این نخواهد داشت به طوری که بعد از ثبت نام بسیاری از متقاضیان و دادن وعده ساخت سالانه یک میلیون مسکن اما هم در دادن واحدها به متقاضیان مشکل دارند و هم درساخت این تعداد خانه به‌شکل خورده‌اند. وی با اشاره به قیمت واحدهای نهیض ملی مسکن، ادامه داد: قرار بود ساخت واحدهای نهیض ملی مسکن، ادامه داد: قرار بود ۲۰ میلیون تومان انجام شود درحالی که بعدها اعلام شد به دلیل گرانی مصالح با متری ۸ تا ۹ میلیون قرار است پروژه ساخته شود و درحال حاضر به دلیل افزایش تورم اعلام شده است که متری ۱۵ میلیون تومان برای ساخت این واحدها باید پرداخت شود. ستاریان افزود: در هیچ‌جای دنیا دولت متولی ساخت مسکن نیست و تجربه ناموفق مسکن مهر که از ۲۰ سال گذشته شروع شده و هنوز هم برخی از واحدهای مسکن مهر تحویل داده نشده‌است نمونه‌ای از این دست است بنابراین نهیض ملی مسکن هم سرنوشت مشابه مسکن مهر را خواهد داشت . این کارشناس مسکن اظهار کرد: وعده ساخت بیش از یک میلیون واحد مسکونی در سال که از سوی

گفت: وزارت راه و شهرسازی از ابتدا

باید برنامه ریزی برای زمان اتمام پروژه انجام می‌داد همچنین نسبت به برآورد دقیق منابع مالی این طرح نیز کم کاری شده است و بعد از ۴ سال هنوز مشخص نیست مبلغ تمام شده چند است به طوری که برخی‌ها از چند سال گذشته با ارائه پیش‌مبالغی در این طرح ثبت‌نام کرده و برخی‌های دیگر نیز تا ۳۰۰ و یا ۴۰۰ میلیون تومان هم هزینه کرده‌اند، اما مجدداً با پیامک وزارت راه و شهرسازی مبنی بر دادن ۲۰۰ میلیون تومان دیگر رویه رو شده‌اند. این درحالی است که طبق قانون باید زمان تحویل واحدها و هم قیمت برآورد شده پروژه مشخص شود و همچنین برای تخریب تحویل واحدها ازسوی پیمانکاران لازم است ضرر زیانسی در نظر گرفته‌شود. وی به‌عدم همکاری بانک‌ها در طرح نهیض ملی مسکن اشاره کرد و ادامه داد: قرار بود بخشی از اجرای پروژه درحالی است که ۱۷ بانک حتی یک ریال در این رابطه هم اقدام نکرده‌اند. وزیر راه و شهرسازی به افزایش قیمت متقاضیان اشاره کرد و گفت: گرفتن مبلغ اضافی از متقاضیان نهیض ملی مسکن فشار مضاعفی به متقاضیان وارد می‌کند همچنین گرفتن مبلغ ماهیانه از متقاضیان باعث شده تا بسیاری از مردم از طرح نهیض ملی مسکن انصراف دهند چرا که قبلاً به صورت دوره‌ای و چندماه یکبار مبلغ دریافت می‌شد و خانواده‌های می‌توانستند برای اقساط رده‌های ریزی کرده یا قرض کنند، اما تغییر شیوه پرداخت به ماهیانه بسیاری از متقاضیان توان پرداخت این مبالغ را ندارند.

**چرا ضرر و زیان تاخیر در تحویل واحدها پرداخت‌نشده است؟**

این کارشناس مسکن درمورد زمان اتمام پروژه نهیض ملی مسکن

است. او با اشاره به اینکه بخش زیادی از اشکالات در حوزه تجارت کشور مربوط به ناهماهنگی‌های داخلی است، یادآور شد که حداقل کارکرد شورای عالی تجارت این استست که هیچ تصمیمی بدون تأیید این شورا یا کار گروه‌های پیرامونی شورا نباید گرفته شود. قنادهزاده تأکید می‌کند: موانعی در صادرات وجود دارد که اگر برطرف نشود ما می‌توانیم صادرات کشور را به رشدی که در برنامه هفتم تکلیف شده، یعنی رشد ۲۳ درصدی برسانیم. در حال حاضر ظرفیت و شرایط تولید را داریم، اما برخی قوانین و ضوابط در صادرات موجب شده صادرات به آن رشد مدنظر دست پیدا نکند. از این رو شورای عالی تجارت با ریاست رئیس جمهور می‌تواند از موازی‌کاری‌ها و قانون‌های یک شبه جلویگیری و زمینه را برای رشد صادرات فراهم کند.

هم‌اکنون گمرک ایران با بیش از ۳۰قانون و مقررات مرتبط با وظایف گمرک، بیش از ۴۰قانونسیون و موافقت‌نامه‌های بین‌المللی گمرکی و بیش از ۴۵ وزارت خانه و دستگاه دولتی یا وابسته به دولت، از طریق نظارت و اعمال کنترل و صدور مجوز و یا همکاری، مستقیماً با این (صادرات، واردات، ترانزیت) در ارتباط و تعامل است. همچنین بیش از ۶۰ نهاد، شورا، کمیسیون، کارگروه و وزارتخانه و سازمان در وضع قوانین و ضوابط ورود، صدور و ترانزیت نقش دارند. این وضعیت در حالست که مقررات زیاد و مانع زدایی بهترین پشتیبانی از تولید و تجارت خواهد بود از این رو وجود بیش از ۶۰ نهاد و سازمان تصمیم گیر و تصمیم ساز و مؤثر در فرآیند تجارت خارجی که موجب تأثیر

### اقتصادش

در تشریفات گمرکی و تأخیر و رسوب کالا می‌شوند جای بسی تعجب و تأثر دارد. در فهرست فوق‌اسامی نهاده‌ها و سازمان‌ها ... دخیل در امر تجارت و امور گمرکی آمده است. اگرچه نقش گمرک ظاهراً به لحاظ ارتباطات نقش رنگ تر می‌شود اما برخلاف تصور نقش گمرک در فرآیند تجارت خارجی رنگ شده و بسیاری از این سازمان‌ها تا زمانی که مجوز ورود و ترخیص صادر نکنند، کلاً نمی‌توانند از گمرک ترخیص شوند چراکه طبق ماده ۳۸ قانون امور گمرکی خروج کالا از اماکن گمرکی مستلزم انجام تشریفات گمرکی است همچنین طبق ماده ۷۱ آئین‌نامه اجرایی قانون امور گمرکی ورود قطعی کالا مستلزم اخذ تمامی مجوزهای لازم طبق قوانین و مقررات مربوط و پرداخت حقوق ورودی است.

یه اذعان بسیاری از فعالان اقتصادی، تعدد بخشنامه‌ها، تناقض آنها و عدم هماهنگی دستگاه‌های اجرایی با یکدیگر به یکی از موانع مهم پیش روی تجارت رسمی کشور تبدیل شده‌است؛ مانعی که برخی فعالان اقتصادی از آن به عنوان تحریم داخلی یادمی کنند. بر این اساس لازم است شورای عالی تجارت با عضویت معاون اول رئیس جمهور، وزارت صمت، بانک مرکزی، وزارت بهداشت، وزارت جهاد کشاورزی، سازمان راه و شهرسازی و سایر وزارتخانه و واحدهای بازرگانی و عالی‌تجارت ایجاد شود تا هر گونه تصمیم‌گیری در مورد وضع و تغییر مقررات و ایجاد محدودیت، ممنوعیت و افزایش یا کاهش بار گمرکی و عوارض صادراتی ... و کسه به امر تجارت خارجی مرتبط است از سوی این شورا اعلام و ابلاغ شود.

می‌شود. چراکه زمین رایگان است و تمهیدات خوبی با وزارت صمت داشتیم که مصالح به‌گونه‌ای خریداری شود که تورم کمتر در آن تأثیر داشته باشد و سپس هزینه‌نظام مهندسی نیز با قیمت پایین تری حساب شود و فراموش کرد اسمکان پیش خرید مصالح ساختمانی در بورس کالا از جمله وعده‌هایی بود که آقای وزیر در زمان زمان وزارت خود بر کرسی وزارت مسکن به مردم داده بود که نه تنها این وعده‌ها رنگ و واقعیت به خود نگرفت بلکه متقاضیان مسکن ملی را با شوک جدید مالی روبه رو کرد. در تازه‌ترین گزارش از عملکرد بانک‌ها تا ۳۱ تیرماه هشتم شهریور ۱۴۰۳ بانک در نهیض ملی مسکن حتی یک ریال هم تسهیلات پرداخت نکرده‌اند همچنین بانک‌های مسکن، سپه‌هلی، تجارت، ملت، صادرات، صنعت و معدن و توسعه صادرات تنها بانک‌هایی بودند که در تاریخ منتهی به ۳۱ تیر ماه امسال جمعاً ۷۴۸،۷۷۷ میلیاردریال تسهیلات در نهیض ملی مسکن پرداخت کرده‌اند. به نظر می‌رسد با عدم همکاری بانک‌ها در بخش مسکن و نبرداختن تسهیلات به نهیض ملی مسکن دولت جدید برای تکمیل پروژه هشتم خود را به‌جا می‌کند. اگر ۱۵۰ میلیون تومان داشته باشد حتماً صاحب خانه



که در آمد صورت گیرد، اما طراحی برنامه‌ای جامع در این خصوص ممکن است بسیار زمان‌بر باشد.

دولت اگر به هر دلیلی نمی‌تواند یسا نمی‌خواهد کل اصلاح قیمت حامل‌های انرژی را بلافاصله به‌طور کامل انجام دهد ضرورتی ندارد، مفعول بماند و هیچ‌کاری نکند.

می‌توان با توضیح برنامه اصلاحی جامع درازمدت برای مردم اصلاح صلاحیت قیمت حامل‌های انرژی به اندازه تورم سالانه یا اندکی بیشتر از آن گرچه ناترازی انباشته عظیم فعلی را نمی‌تواند بپوشاند، اما می‌تواند از ابعاد فراینده آن اندکی بکاهد.

توصیه غنی نژاد به پژوهشگران:

## اصلاح قیمت بنزین همزمان با تدابیر جبرانی برای اقشار کم‌درآمد

سیاستی دگر آمده و فضای کسب‌وکار مساعد برای سرمایه‌گذاری‌های جدید است.

در خصوص بازار پول و نظام بانکی هم می‌توان سیاست مشابهی را جاری کرد؛ به این معنا که قیمت‌های دستوری برای بانک‌های تجاری ملغی شود؛ به‌طوری‌که مدیران اینها بتوانند با صلاحیت و مسوولیت خود نرخ‌های بهره بانکی (نرخ سود سپرده‌ها و تسهیلات) را تعیین کنند. البته بانک مرکزی در مقام سیاستگذار مرکزی ذی‌ربط و گفتار مسوولان ذی‌ربط که دالماً می‌گویند دولت هیچ برنامه‌ای برای اصلاح قیمت‌ها ندارد، درست نیست.

باید با صراحت و بدون لکنت به مردم گفت که این وضعیت قیمت‌ها به زودی غامه‌ور و تنها به سود عده معدودی از ثروتمندان دارای چندین اتومبیل و البته قاچاقچیان سوخت هنگفتی که منشأ فسادهای نجومی و زمین‌گیر شدن نظام بانکی برای کل اقتصاد ملی شده است، منتهی خواهد شد. به این ترتیب بانک‌ها خواهند



📍 **شعبه ۱: نوبنیاد ۳، مرکز فرید آرین، طبقه اول**

📍 **شعبه ۲: صدف، مرکز فرید بساک، طبقه همکف**

☎️ **۰۹۰۲۲۹۹۲۰۹۹**

📞 **۰۷۴ ۱۴۱۴۵۱۴۶۳**

📧 Hany\_tahrir

# هانی تحریر

**جایزه بزرگ!!!**